

No country for chilled men: les convencions republicana i demòcrata

per Víctor López ([@vlopezpaya](https://twitter.com/vlopezpaya))

El gran problema de la política nord-americana, per destacar-ne només un del molts existents, és que els grans líders només són per un període màxim de vuit anys. No hi ha prorrogues ni excepcions. Dos mandats i punt, o menys si el candidat a president perd les eleccions. El sistema polític que regeix Estats Units, monopolitzat per demòcrates i republicans, obliga a una regeneració constant dels caps de cartell. Per fer-ho, els dos grans partits celebren un llarg procés de primàries recorrent els 50 estats que formen la República Federal dels Estats Units d'Amèrica en el que es coneixem com *caucus*, que ho podríem traduir com assemblea del partit. Els primers caucus són els de Iowa i New Hampshire, i són en els que més candidats hi ha. A mesura que es van celebrant les mega-assembles en els diferents estats, els candidats amb menys suports es van retirant fins a quedar només els dos aspirants demòcrata i republicà. El procés partidista acaba cinc mesos abans de les eleccions presidencials, que es vota sempre la primera setmana de novembre, i culminen el més de juliol amb les Convencions Nacionals Demòcrata i Republicana, moment on aquesta necessitat contant i impetuosa d'adrenalina política arriba al seu punt d'èxtasis materialitzant-se amb els delegats de tots els estats atorgant el seu suport al candidat amb més avals i el nomenen oficialment candidat a la presidència pel seu partit.

Convenció Nacional Republicana

Les primàries d'aquestes presidencials de 2016 han estat marcades per l'intens debat esdevingut on el Partit Republicà va començar amb un total d'11 candidats: el multimilionari neoyorquí Donald Trump; el senador per Texas, originari del Canadà, ultrareligiós i contrari a l'existència del canvi climàtic, Ted Cruz; el senador per Florida d'origen cubà, Marco Rubio; el governador de Florida, Jeb Bush, que és també germà i fill dels dos presidents; el detroiter afroamericà i màxim representant del Tea Party, Ben Carson; el governador de New Jersey i durament criticat per la seva obesitat, Chris Christie; el poc conegut governador d'Ohio, John Kasich; l'etern candidat i senador per Kentucky, Rand Paul; la presidenta de Good360 i posteriorment candidata a la vicepresidència amb Cruz, Carly Fiorina; l'exsenador de Pennsylvania, Rick Santorum; i el desaparegut exgovernador d'Arkansas, Mike Huckabee. D'entre tots aquests només n'han quedat Donald Trump i Ted Cruz fins que aquest últim es va retirar de la cursa presidencial el 4 de maig per la gran distància de delegats que el separaven de Trump. Per tant, **mentre l'última esperança de l'aparell republicà es desfeia, un home que mai havia exercit un càrrec públic i s'ha caracteritzat per la seva excentricitat, xenofòbia, homofòbia i manca de respecte esdevé l'únic líder potencial enfront els demòcrates.**

D'aquesta manera, la Convenció Nacional Republicana (CNR) s'ha celebrat a Cleveland (Ohio) la tercera setmana de juliol amb l'únic objectiu d'investir a Donald Trump, de 68 anys, com a candidat oficial del Partit Republicà. I cal dir que aquesta convenció a estat de tot menys discreta. La primera polèmica ha arribat al poliesportiu Quicken Loans Arena directament de les bases quan l'ultraconservador i excandidat a governador de Virginia, **Ken Cuccinelli**, i l'exsenador per New Hampshire, **Gordon Humphrey**, van liderar un motí demanant canviar el procediment de votació perquè els delegats presents a Cleveland votessin segons la seva consciència i no d'acord amb el resultat dels candidats en els caucus estatals. L'objectiu no era altre que demostrar que el suport republicà a Trump no era tan com es creia i deslegitimar així al multimilionari. Això va provocar el caos en la convenció amb protestes de tots els bàndols. Finalment, però, s'ha votat tal i com estava previst i els 2.472 delegats han votat en massa per ell. El cert és que no es sap quina és l'oposició real a Trump entre els republicans díscols i l'últim cop que es va produir una cosa així va ser l'any 1976 quan Gerald Ford va derrotar *in extremis* a Ronald Reagan gràcies a Paul Manafort, la persona qui va establir les normes de votació per afavorir a Ford i que ara és l'actual cap de campanya de Trump.

La segona estocada que ha regirat les entranyes dels republicans ha vingut directament de la model eslovena i tercera esposa de Trump, **Melania Knauss-Trump, al copiar el seu *speech* inaugural del de l'actual Primera Dama, Michelle Obama, pronunciat l'any 2008 a la convenció demòcrata celebrada a Denver (Colorado).** El plagi va ser tal que la única diferència entre un i altre discurs són petits matisos. A més, en aquest petit episodi dels molts viscuts a la CNR s'hi ha d'incloure el salt de protocol que ha fet Donald Trump apareixent el primer dia sota una llum estel·lar de fons i el *We are the Champions* de Queen com a himne trumpià per presentar a la seva dona, quan la tradició estipula que el presidenciable no apareix fins l'últim dia per no influenciar el procés de votacions. Però això no és tot, els republicans han protagonitzat diversos episodis més en aquesta convenció que demostren estar més dividits que mai. **Cap dels grans líders del partit s'han presentat a la Convenció Nacional.** No hi havia els Bush, ni els Romney, ni tan sols Ted Cruz, que a argumentat la seva absència i la negativa a donar suport a Trump pel comportament indigne del seu rival en les primàries. En favor del magnat, la delegació republicana de l'Estat de Nova York estava liderada pel fill gran dels Trump, Donald Trump Jr. I el candidat a president a rebut el suport explícit d'alguns dels líders més ultraconservadors, com la governadora d'Oklahoma, Mary Fallin, que havia sonat com a possible vicepresidenta, i **l'actual governador d'Indiana, Mike Pence, que ha estat nomenat oficialment candidat a la vicepresidència fent tàndem amb Trump.**

Donald Trump ho ha aconseguit i ja és oficialment el candidat republicà a la presidència dels Estats Units. **S'ha presentat com el representant de la llei i l'ordre en un discurs plegat de referències a la seguretat, als sentiments nord-americans, al patriotisme i ha proposat novament la construcció d'un mur amb Mèxic,** suspendre l'entrada d'immigració i prioritzar només els Estats Units deixant de banda la globalització. Moltes referències a la lluita contra el terrorisme i a la seva rival demòcrata, Hillary Clinton, que l'ha qualificat a ella i al llegat demòcrata de "mort, destrucció, terrorisme i feblesa". I tot això amb un logo de campanya que combina la "T" de Trump travessant la "P" de Pence que ha provocat tot tipus de mofa a les xarxes pel seu contingut sexual. El que està clar és que la era Trump ha començat però ho ha fet amb un Partit Republicà més dividit que mai i amb el rebuig a la immigració, que no agradarà al 60% de la població afroamericana i llatina. El novembre es sabrà fins on estaran disposats a arribar els nord-americans amb un home que no coneix el significat dels termes respecte i tolerància.

Convenció Nacional Demòcrata

Pel que fa a la Convenció Nacional Demòcrata (CND) celebrada a Filadèlfia (Pennsylvania), les coses tampoc han començat gens bé. Després d'unes primàries extremadament renyides on Hillary, la favorita, s'ha endut sorprenents derrotes en més de deu caucus estatals per l'efecte Sanders, **el senador independent per Vermont s'ha retirat al no aconseguir suficients delegats i s'ha posat a disposició de Clinton, que serà la primera dona candidata a la presidència dels Estats Units.** Però les tensions no han acabat amb les primàries. Quan encara no havia ni començat la CND, el diumenge 24 de juliol s'ha filtrar a la premsa que la direcció demòcrata va intentar boicotejar la campanya presidencial de Bernie Sanders per afavorir a Hillary. Això ha provocat la dimissió fulminant de Debbie Wasserman Schultz, presidenta del Comitè Nacional Demòcrata, que s'havia postulat en aquests correus per Hillary. Diumenge a la nit estava a la sala de plens de la Convenció Nacional supervisant els preparatius i dilluns al matí presentava la seva dimissió. A més, diversos responsables acusen a Rússia d'haver hackejat els comptes de correu electrònic de dirigents demòcrates per debilitar al Partit Demòcrata i facilitar la victòria del republicà Trump. I, parlant de Trump, **el dilluns 25 s'ha publicat una enquesta que per primer cop es posa per davant a Trump enfront Hillary a nivell nacional.** I tot això sense haver començat la CND!

I un cop iniciat el caucus demòcrata al pavelló Wells Fargo, mentre a les portes de la Convenció Nacional es produïen detencions policials pels aldarulls provocats pels partidaris del senador per Vermont i dins el plenari del CND els delegats de Sanders aprofitaven qualsevol oportunitat per dinamitar la nominació de Clinton, **el dilluns 25 l'ha salvat una dona i no és Hillary, sinó Michelle Obama.** L'actual Primera Dama nord-americana ha fet un discurs inaugural carregat d'emoció i de reconciliació entre Hillary i els Obama on ha explicat que cada dia des de fa vuit anys s'ha despertat en una casa construïda per esclaus i ara les seves filles negres hi juguen al jardí. I ha afegit que gràcies a Hillary elles creuen que una dona pot arribar a ser presidenta dels Estats Units. **La Primera Dama ha donat suport incondicional a Hillary, un suport que va més enllà de la política i tanca unes ferides obertes des de les primàries demòcrates de 2007.**

El segon reforç per la unitat dels demòcrates l'ha protagonitzat Bernie Sanders donant suport oficial a Hillary qualificant-la d'una "presidenta excepcional i un orgull pel Partit Demòcrata". A més, **Sanders ha aprofitat el seu *speech* per demanar la unitat del partit, especialment entre els seus seguidors, per poder derrotar al vertader enemic del país, Donald Trump.** Finalment, aquest suport s'ha materialitzat el dimarts 26 quan Sanders, en nom de la delegació demòcrata per l'estat

de Vermont, ha cedit tot els seus delegats i superdelegats a Hillary i, d'aquesta manera, ha estat nomenada candidata per aclamació. La primera reacció de Clinton ha estat una simple paraula en un tweet: *Història*. Moments després ha intervingut **l'expresident Bill Clinton, que pot esdevenir el primer First Gentleman, i ha parlat ja en format de campanya, ja que més que dirigir-se als delegats demòcrates ho ha fet a tots els nord-americans per avalar a la seva esposa com la persona més preparada per liderar els Estats Units** utilitzant un to familiar i entranyable per mostrar la part més humana de la candidata. Ha tancat la segona jornada demòcrata la mateixa Hillary en un missatge televisat des de la seva seu central demòcrata a Nova York.

La tercera i última jornada l'han protagonitzat el president Barack Obama i la candidata Hillary Clinton. **El president Obama ha animat a tots els demòcrates a seguir treballant pels Estats Units perquè és un "país carregat de coratge, d'optimisme i d'enginy, una Amèrica decent i generosa" i valorat a Hillary Clinton com la persona "més qualificada per servir de presidenta"**. Així és com Obama passa el testimoni a la primera dona en ser nomenada candidata i rep un homenatge per haver marcat tota una era en la política nord-americana. Primer president negre, iniciatives en favor dels pobres i els immigrants, i tot això sense cap escàndol! El dijous 28 acaba la era Obama però el seu record perdurà durant dècades.

La jornada ha acabat finalment amb el discurs de Hillary Clinton com a oficial candidata a la presidència d'EUA pel Partit Demòcrata. Ha començat agraint la nominació i a ha mencionat a diverses persones, però sens dubte la més rellevant ha estat Bernie Sanders. Clinton ha lloat la campanya de Sanders inspirant a milions de joves i posant en el centre del debat públic l'economia i la justícia social, demanant als seus partidaris sumar-se al projecte de tots els demòcrates. Aquest missatge d'unitat ha anat acompanyat d'un recordatori als pares fundadors i al lema nacional nord-americà, *pluribus unum* (de molts, un). Unitat dels demòcrates contra Trump, unitat dels nord-americans contra la demagògia de Trump. Ha marcat diferències amb Trump explicant que ella ve d'una família sense grans edificis, ans al contrari, la seva família eren constructors d'EUA igual que milions de famílies nord-americanes per donar als seus fills una vida millor. No construirà un mur amb Mèxic sinó que regularitzarà als milions d'immigrants il·legals en sòl nord-americà perquè puguin contribuir en l'economia de país. Un missatge d'humilitat acompanyat d'un relat en que recordava la seva època al Fons de Defensa dels Infants han culminat dient que la seva missió principal com a presidenta serà crear més oportunitat i millors llocs de feina amb majors salaris, començant pels sectors més desfavorits i fent pagar més impostos a aquells que més tenen

començant per Wall Street i les grans corporacions. **Aquest és el missatge de Hillary: centrar-se en les classes mitjanes i baixes, crear més i millors oportunitats i fer prosperar l'economia del país amb major justícia i cohesió socials.**

Hillary Clinton acaba de fer història amb un esdeveniment sense precedents al ser la primera dona nomenada candidata a la presidència dels Estats Units d'Amèrica per un dels dos grans partits. Amb un llarg recorregut polític rere seu havent ocupat els càrrecs de Primera Dama d'Arkansas (1983-1992), Primera Dama d'Estats Units (1993-2001), senadora per Nova York (2001-2008) i Secretaria d'Estat amb l'Administració Obama (2009-2013), ara s'enfrontarà a l'imprevisible i excèntric magnat Donald Trump. I ho farà en tàndem amb Tim Kaine, exgovernador i actual senador per Virginia, catòlic pro-vida que va començar la seva carrera política com Alcalde de Richmond i activista jesuïta a Hondures, ha votat a favor del dret a l'avortament i s'ha fet famós per la seva defensa dels immigrants. Amb això i el seu domini de l'espanyol, l'equip de campanya de Clinton esperen assegurar el vot hispà aconseguit amb Obama i captar als votants de Virginia, un estat indecís que en diverses ocasions s'ha decantat pels republicans. Tot i el seu perfil baix com a polític i que en 2008 donés suport a Obama i no a Clinton, és una figura respectada entre els demòcrates per la seva trajectòria i la seva constant voluntat al diàleg i a establir ponts amb els republicans.

Change maker, Fighting for us, History són els lemes que hauran de competir amb el populista *Make America Great Again* de Trump en una campanya electoral que es preveu molt renyida, gens clara, amb un gran bloc de votants d'indecisos entre un Obamisme continuista de la mà de Clinton i una excentricitat extrema i contradictòria liderada per Trump. En la política nord-americana el mes d'agost no significa vacances, no hi ha descans possible i els candidats esgotaran tots els recursos que tinguin per esgarrapar votants clau. **A partir del dia 1 d'agost i, sobretot, a partir del setembre començarà una gira política a través dels 50 estats que s'intensificarà el mes d'octubre en els estats claus i els indecisos per fer girar la balança.** No hi ha un guanyador clar i els sondejos són poc fiables. A més, no se sap mai que pot passar en campanya que pugui fer decantar la balança. Si fins ara hem vist una campanya presidencial intensa, **a partir d'ara veurem la política nord-americana en màxim estat d'ebullició!** Hillary–Trump, Trump–Hillary... dues cares totalment oposades: continuisme o demagògia, il·lusió o populisme. Qui liderarà la era post-Obama? Els nord-americans tenen a les seves mans dues cartes molt diferents i la seva decisió no només tindrà repercussions en els Estats Units, sinó en tota la comunitat internacional, el progrés econòmic i la

pau mundial. Ara ja tot queda en mans d'aquella imperfecte però necessària eina anomenada Democràcia.

Imatge: InHomelandSecurity.com

VÍCTOR LÓPEZ I PAYÀ

Mataró, 1994. Graduat en Ciències Polítiques i de l'Administració per la Universitat de Barcelona (2016) i actualment m'estic especialitzant en diplomàcia i relacions internacionals. He col·laborat com a assessor extern a la Fundació CatDem i al Parlament de Catalunya. Odio profundament que alguns polítics pensin més en les pròximes eleccions que en les pròximes generacions.

Participo activament en política. Autor de l'estudi "La política exterior dels Estats Units i el terrorisme jihadista (2001-2016). Una anàlisi comparada de les Administracions Bush i Obama".